# KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/1623

**2022 m. liepos 14 d.**

**kuriuo dėl krizės, kurią sukėlė Rusijos invazija į Ukrainą, 2022 m. nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 nuostatų dėl parduodamos produkcijos vertės, nacionalinės strategijos ir Sąjungos finansinės paramos, skirtos daugiamečiams įsipareigojimams vaisių ir daržovių sektoriuje vykdyti, susigrąžinimo**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ([1]), ypač į jo 37 straipsnio a ir c punktus ir 173 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) dėl esamos krizės, kurią sukėlė 2022 m. vasario 24 d. Rusijos invazija į Ukrainą, prasidėjusi netrukus po COVID-19 krizės, visose valstybėse narėse ūkininkai susiduria su ypatingais sunkumais. Siekiant reaguoti į invazijos sukeltus plataus masto judėjimo apribojimus, tiekimo grandinių sutrikdymą ir logistikos problemas, reikėtų imtis priemonių. Kadangi logistikos ir tiekimo grandinių sutrikdymas ilgalaikis, dideli sutrikimai šiame sektoriuje greičiausiai išliks ir galbūt net didės. Dėl logistikos problemų ūkininkai Europos Sąjungoje tapo pažeidžiami, nes ši krizė sukėlė ekonominį tiekimo grandinių sutrikdymą, ir šiuo metu jie susiduria su finansiniais sunkumais ir pinigų srauto problemomis;

(2) pripažintos vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos, planuodamos, valdydamos ir įgyvendindamos veiklos programas, visose valstybėse narėse susiduria su ypatingais sunkumais. Galima tokių aplinkybių pasekmė – vėlavimas įgyvendinti šias veiklos programas, todėl gamintojų organizacijoms ir gamintojų organizacijų asociacijoms gali nepavykti įvykdyti Sąjungos teisės aktuose, visų pirma Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/891 ([2]), toms veiklos programoms keliamų reikalavimų. Gamintojų organizacijos taip pat yra pažeidžiamos dėl Rusijos invazijos į Ukrainą sukelto sutrikdymo ir sukrėtimo ir patiria finansinių sunkumų ir grynųjų pinigų srautų problemų dėl tiekimo grandinių sutrikimo. Jos susiduria su logistinėmis problemomis ir dėl darbo jėgos trūkumo kylančiais sunkumais nuimant savo derlių, taip pat dėl tiekimo grandinės sutrikdymo kylančiais sunkumais pasiekti vartotojus. Visa tai daro tiesioginį poveikį gamintojų organizacijų finansiniam stabilumui ir jų pajėgumui įgyvendinti veiklos programas. Tai taip pat daro įtaką gamintojų organizacijų gebėjimui pradėti taikyti priemones ir imtis veiksmų šios krizės padariniams šalinti;

(3) parduodamos produkcijos vaisių ir daržovių sektoriuje vertės sumažėjimas dėl Rusijos invazijos į Ukrainą turės reikšmingą poveikį Sąjungos pagalbos, kurią gamintojų organizacijos gauna vėlesniais metais, sumai, nes ji apskaičiuojama kaip kiekvienos gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos vertės procentinė dalis. Jei 2022 m. parduodamos produkcijos vertė labai sumažėtų dėl priežasčių, susijusių su Rusijos invazija į Ukrainą, gamintojų organizacijos rizikuotų prarasti savo pripažinimą, nes vienas iš tokio pripažinimo kriterijų yra tam tikros minimalios nacionaliniu lygmeniu nustatytos parduodamos produkcijos vertės pasiekimas. Tai keltų pavojų ilgalaikiam gamintojų organizacijų stabilumui. Todėl, jei 2022 m. dėl priežasčių, susijusių su Rusijos invazija į Ukrainą, produkto vertė sumažėtų bent 35 % ir gamintojų organizacijos už tai nebūtų atsakingos ir to nekontroliuotų, turėtų būti nustatyta, kad 2022 m. parduotos produkcijos vertė yra lygi 100 % ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos vertės. Kadangi Rusijos invazijos į Ukrainą ekonominis poveikis vaisių ir daržovių sektoriui yra didelis, Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 23 straipsnio 4 dalyje nustatyta 65 % ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos vertės riba yra nepakankama, kad gamintojų organizacijos, kurios

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

([2]) 2017 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/891, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 papildomas nuostatomis dėl vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektorių, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl tuose sektoriuose taikytinų nuobaudų ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 (OL L 138, 2017 5 25, p. 4).

patiria tokį parduodamos produkcijos vertės praradimą, pasiektų ekonominį ir finansinį stabilumą;

(4) valstybės narės 2022 m. taip pat turėtų būti atleistos nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnio 5 dalyje nustatytos prievolės savo nacionalinėse strategijose nustatyti didžiausias procentines veiklos fondo dalis, kurias galima išleisti atskiroms priemonėms arba veiksmų rūšims. Taip gamintojų organizacijoms būtų užtikrinamos lankstesnės galimybės imtis priemonių Rusijos invazijos į Ukrainą poveikiui vaisių ir daržovių sektoriui mažinti;

(5) siekiant užtikrinti gamintojų organizacijų finansinį stabilumą, Sąjungos finansinė parama, gauta daugiamečiams įsipareigojimams, pavyzdžiui, aplinkosaugos veiksmams, vaisių ir daržovių sektoriuje vykdyti, neturėtų būti susigrąžinama ir grąžinama į Europos žemės ūkio garantijų fondą, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 3 dalyje, jei su šiais įsipareigojimais susiję ilgalaikiai tikslai negalėjo būti pasiekti dėl to, kad tie veiksmai 2022 m. buvo nutraukti dėl priežasčių, kurios susijusios su Rusijos invazija į Ukrainą;

(6) kadangi būtina imtis neatidėliotinų veiksmų, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Kadangi veiklos programos įgyvendinamos pagal kalendorinius metus, šio reglamento 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su Sąjungos finansinės paramos viršutine riba ir valstybių narių nacionalinėje strategijoje nustatytų priemonių pusiausvyra, turėtų būti taikomos atgaline data nuo 2022 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis*

**Nuostatos, kurios leidžia 2022 m. nukrypti nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891**

1. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 23 straipsnio 4 dalies, jei 2022 m. produkto vertė sumažėjo bent 35 % dėl priežasčių, už kurias gamintojų organizacija nėra atsakinga ir kurių ji nekontroliuoja, laikoma, kad to produkto parduodamos produkcijos vertė yra lygi 100 % jo vertės ankstesniu referenciniu laikotarpiu. Gamintojų organizacija atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai įrodo, kad šios sąlygos yra įvykdytos.

2. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnio 5 dalies, 2022 m. valstybėms narėms netaikoma prievolė nacionalinėje strategijoje nustatyti didžiausias veiklos fondo procentines dalis, kurias galima skirti bet kuriai atskirai priemonei arba veiksmų rūšiai, siekiant užtikrinti tinkamą įvairių priemonių pusiausvyrą.

3. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 3 dalies, daugiamečiams įsipareigojimams, tokiems kaip aplinkosaugos veiksmai, vykdyti skirta Sąjungos finansinė parama nesusigrąžinama ir negrąžinama į EŽŪGF, jei 2022 m. tų veiksmų ilgalaikių tikslų negalima pasiekti ir numatomos naudos negalima gauti, nes tų įsipareigojimų įgyvendinimas 2022 m. buvo nutrauktas dėl priežasčių, susijusių su Rusijos invazija į Ukrainą.

*2 straipsnis*

**Įsigaliojimas ir taikymas**

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1 straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos nuo 2022 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. liepos 14 d.

*Komisijos vardu*
*Pirmininkė*
Ursula VON DER LEYEN